

Trender och prognoser

ANALYS: VART SAKNAS VAR 5:E PERSON?

Trender och prognoser

ANALYS: VART SAKNAS VAR 5:E PERSON?

Trender och prognoser – vart saknas var femte person?

I detta PM analyserar vi de största bristerna för respektive norrlandslän från SCB:s regionala trender och prognoser¹. Den senaste produkten visar strukturell efterfrågan för åren 2025, 2030 samt 2035 – i denna rapport detaljredovisar vi läget 2030. Differensen mellan tillgång och efterfrågan har beräknats och relaterats till efterfrågan. På så sätt erhålls ett relativt mått på hur stort ett över- eller underskott är av behovet. I PM:et redovisar vi på följande sidor utbildningsgrupper, per län, där underskottet är 20 procent eller mer – det vill säga där minst var femte person beräknas saknas 2030.

Rikets brister är desamma som Norrlands – vi behöver lösa våra egna utmaningar

- Av rikets största brister, med ett underskott på 10 procent eller mer, återfinns i princip alla i norrlandslänens brister som också utgör 10 procent eller mer² – förutom i något enstaka fall för Västerbotten.

Utbildningsgrupp	Riket	Väster-norrland	Jämtland	Väster-botten	Norr-botten
Yrkeslärarutbildning	-27%	-33%	-35%	-34%	-34%
Vård- och omsorgsarb. – gymn.	-25%	-24%	-31%	-31%	-27%
Industriteknisk arb. – gymn.	-25%	-23%	-22%	-26%	-20%
Biomedicinsk analysarb. – gymn.	-22%	saknas	saknas	1%	saknas
Specialist SSK: distrikt	-17%	-24%	-24%	-5%	-22%
Yh-tekniker och gymnasieingenjörutbildning	-17%	-20%	-19%	-23%	-17%
Specialist SSK: övr. inriktningar	-14%	-13%	-22%	-24%	-11%
Ämneslärarutbildning	-11%	-10%	-15%	-17%	-19%
Grundlärarutbildning, årskurs F-3 och 4-6	-11%	-13%	-26%	-6%	-19%

Specifika utmaningar i norrlandslänen och i vissa fall helt olika bilder

- Nedan redovisas utbildningsgrupper som har 10 procent eller mer underskott i något av norrlandslänen men inte i riket – och som därmed inte var med ovan.

Utbildningsgrupp	Riket	Väster-norrland	Jämtland	Väster-botten	Norr-botten
Grundlärarutbildning, fritidshem	-9%	-8%	-41%	-20%	-34%
Arbetsrehabiliteringsutbildning	-3%	saknas	saknas	-7%	-22%
Naturbruksutbildning - gymnasial	-6%	-6%	-7%	-20%	-10%
Förskollärarutbildning	-7%	-9%	-27%	-18%	-22%
Socionomutbildning	7%	-10%	10%	12%	-12%
Datautbildning - gymnasial	8%	-7%	-8%	10%	-11%
Apotekar- och receptarieutbildning	-1%	saknas	saknas	-18%	saknas
Högskoleingenjörutbildning	6%	-3%	13%	-10%	-2%
Handels- och administrativ utbildning - gymnasial	-3%	5%	5%	-10%	-4%

- Unika utbildningsgrupper med stora brister i norrlandslänen. Andra grupper uppvisar överskott i vissa län, medan större underskott i andra län.

¹ SCB:s regionala Trender och prognoser 2022.

² Underskott på 10% eller mer är färglagt rött, underskott på 20% eller mer är därtill fetstilts markerat.

Trender och prognoser

ANALYS: VART SAKNAS VAR 5:E PERSON?

Trender och prognoser

- Beräkningsmodell:
  - Tillgång-efterfrågan = Netto (siffra) [st]
  - Netto/efterfrågan= andel underskott/överskott [%]

Trender och prognoser

- Beräkningsmodell:
  - Tillgång-efterfrågan = Netto (siffra) [st]
  - Netto/efterfrågan= andel underskott/överskott [%]

 8 st utbildningsgrupper där var 5:e person saknas!

Rikets brister - även Norra Sveriges brister

Utbildningsgrupp	Riket	Västenorrland	Jämtland	Västerbotten	Norrbottn
Yrkesläroutbildning	-27%	-33%	-35%	-34%	-34%
Vård- och omsorgsutb. – gymn.	-25%	-24%	-31%	-31%	-27%
Industri teknisk utb. – gymn.	-25%	-23%	-22%	-26%	-20%
Biomedicinsk analytikerutb.	-22%			1%	
Specialist SSK: distrikt.	-17%	-24%	-24%	-5%	-22%
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	-17%	-20%	-19%	-23%	-17%
Specialist SSK: övr. inriktningar	-14%	-13%	-22%	-24%	-11%
Ämnesläroutbildning	-11%	-10%	-15%	-17%	-19%
Grundläroutbildning, årskurs F–3 och 4–6	-11%	-13%	-26%	-6%	-19%

6 av Jämtlands 8 största brister återfinns på rikets top-brist-lista

De utbildningsgrupper där var femte person saknas i Jämtlands län jämfört med tillgången i övriga län

	Grundläro- utbildning, fritidshem	Yrkesläro- utbildning	Vård- och omsorgsuti- bildning – gymnasial	Förskolläro- utbildning	Grundläro- utbildning, årskurs F–3 och 4–6	Specialistsjuk- sköterskeutb: distriktssköt- erska	Specialistsju- ksköterskeu- tb: övriga inriktningar	Industriekni- sk utbildning – gymnasial
Stockholms län	7%	-23%	-22%	-11%	0%	-15%	-13%	-30%
Uppsala län	-27%	-24%	-27%	-1%	-7%	-15%	-12%	-30%
Södermanlands län	-19%	-38%	-21%	6%	-16%	-16%	-9%	-28%
Östergötlands län	1%	-41%	-27%	-9%	-15%	-22%	-11%	-21%
Jönköpings län	-3%	-30%	-30%	-18%	-14%	-19%	-10%	-28%
Kronobergs län	-8%	-12%	-20%	-15%	-15%	-20%	-18%	-23%
Kalmar län	-8%	-20%	-29%	-13%	-18%	-28%	-25%	-21%
Gotlands län			-40%	8%	-6%			-25%
Blekinge län	9%	-28%	-27%	-15%	-8%	-9%	-24%	-24%
Skåne län	-2%	-33%	-23%	4%	-10%	-27%	-9%	-28%
Hallands län	-24%	-24%	-32%	2%	-5%	-18%	-28%	-24%
Västra Götalandslän	-4%	-20%	-26%	-4%	-18%	-10%	-16%	-26%
Värmlands län	-32%	-26%	-29%	-4%	-14%	-5%	-19%	-18%
Örebro län	-33%	-32%	-28%	0%	-18%	-34%	-9%	-27%
Västmanlands län	-41%	-27%	-13%	-1%	-12%	-20%	-19%	-27%
Dalarnas län	-41%	-37%	-26%	-11%	-14%	-18%	-9%	-16%
Gävleborgs län	-10%	-25%	-22%	-15%	-13%	-19%	-22%	-15%
Västernorrlands län	-8%	-33%	-24%	-9%	-13%	-24%	-13%	-23%
Jämtlands län	-41%	-35%	-31%	-27%	-26%	-24%	-22%	-22%
Västerbottens län	-20%	-34%	-31%	-18%	-6%	-5%	-24%	-26%
Norrbottnens län	-34%	-34%	-27%	-22%	-19%	-22%	-11%	-20%

De utbildningsgrupper där var femte person saknas i Jämtlands län jämfört med tillgången i övriga län

	Grundläro- utbildning, fritidshem	Yrkesläro- utbildning	Vård- och omsorgsutbi- ldning – gymnasial	Förskolläro- utbi- ldning	Grundläro- utbildning, årskurs F–3 och 4–6	Specialistsjuk- sköterskeutb: distriktssköter- ska	Specialistsju- ksköterskeu- tb: övriga inriktningar	Industriekni- sk utbildning – gymnasial
Stockholms län	7%	-23%	-22%	-11%	0%	-15%	-13%	-30%
Uppsala län	-27%	-24%	-27%	-1%	-7%	-15%	-12%	-30%
Södermanlands län	-19%	-38%	-21%	6%	-16%	-16%	-9%	-28%
Östergötlands län	1%	-41%	-27%	-9%	-15%	-22%	-11%	-21%
Jönköpings län	-3%	-30%	-30%	-18%	-14%	-19%	-10%	-28%
Kronobergs län	-8%	-12%	-20%	-15%	-15%	-20%	-18%	-23%
Kalmar län	-8%	-20%	-29%	-13%	-18%	-28%	-25%	-21%
Gotlands län			-40%	8%	-6%			-25%
Blekinge län	9%	-28%	-27%	-15%	-8%	-9%	-24%	-24%
Skåne län	-2%	-33%	-23%	4%	-10%	-27%	-9%	-28%
Hallands län	-24%	-24%	-32%	2%	-5%	-18%	-28%	-24%
Västra Götalandslän	-4%	-20%	-26%	-4%	-18%	-10%	-16%	-26%
Värmlands län	-32%	-26%	-29%	-4%	-14%	-5%	-19%	-18%
Örebro län	-33%	-32%	-28%	0%	-18%	-34%	-9%	-27%
Västmanlands län	-41%	-27%	-13%	-1%	-12%	-20%	-19%	-27%
Dalarnas län	-41%	-37%	-26%	-11%	-14%	-18%	-9%	-16%
Gävleborgs län	-10%	-25%	-22%	-15%	-13%	-19%	-22%	-15%
Västernorrlands län	-8%	-33%	-24%	-9%	-13%	-24%	-13%	-23%
Jämtlands län	-41%	-35%	-31%	-27%	-26%	-24%	-22%	-22%
Västerbottens län	-20%	-34%	-31%	-18%	-6%	-5%	-24%	-26%
Norrbottnens län	-34%	-34%	-27%	-22%	-19%	-22%	-11%	-20%

De utbildningsgrupper där var femte person saknas i Jämtlands län jämfört med tillgången i övriga län

	Grundläro- utbildning, fritidshem	Yrkesläro- utbildning	Vård- och omsorgsuti- bildning – gymnasial	Förskolläro- utbildning	Grundläro- utbildning, årskurs F–3 och 4–6	Specialistsjuk- sköterskeutb: distriktssköt- ska	Specialistsju- ksköterskeu- tb: övriga inriktningar	Industritekni- sk utbildning – gymnasial
Stockholms län	7%	-23%	-22%	-11%	0%	-15%	-13%	-30%
Uppsala län	-27%	-24%	-27%	-1%	-7%	-15%	-12%	-30%
Södermanlands län	-19%	-38%	-21%	6%	-16%	-16%	-9%	-28%
Östergötlands län	1%	-41%	-27%	-9%	-15%	-22%	-11%	-21%
Jönköpings län	-3%	-30%	-30%	-18%	-14%	-19%	-10%	-28%
Kronobergs län	-8%	-12%	-20%	-15%	-15%	-20%	-18%	-23%
Kalmar län	-8%	-20%	-29%	-13%	-18%	-28%	-25%	-21%
Gotlands län			-40%	8%	-6%			-25%
Blekinge län	9%	-28%	-27%	-15%	-8%	-9%	-24%	-24%
Skåne län	-2%	-33%	-23%	4%	-10%	-27%	-9%	-28%
Hallands län	-24%	-24%	-32%	2%	-5%	-18%	-28%	-24%
Västra Götalandslän	-4%	-20%	-26%	-4%	-18%	-10%	-16%	-26%
Värmlands län	-32%	-26%	-29%	-4%	-14%	-5%	-19%	-18%
Örebro län	-33%	-32%	-28%	0%	-18%	-34%	-9%	-27%
Västmanlands län	-41%	-27%	-13%	-1%	-12%	-20%	-19%	-27%
Dalarnas län	-41%	-37%	-26%	-11%	-14%	-18%	-9%	-16%
Gävleborgs län	-10%	-25%	-22%	-15%	-13%	-19%	-22%	-15%
Västernorrlands län	-8%	-33%	-24%	-9%	-13%	-24%	-13%	-23%
Jämtlands län	-41%	-35%	-31%	-27%	-26%	-24%	-22%	-22%
Västerbottens län	-20%	-34%	-31%	-18%	-6%	-5%	-24%	-26%
Norrbottnens län	-34%	-34%	-27%	-22%	-19%	-22%	-11%	-20%

De utbildningsgrupper där var femte person saknas i Jämtlands län jämfört med tillgången i övriga län

	Grundläro- utbildning, fritidshem	Yrkesläro- utbildning	Vård- och omsorgsuti- bildning – gymnasial	Förskolläro- utbildning	Grundläro- utbildning, årskurs F–3 och 4–6	Specialistsjuk- sköterskeutb: distriktssköt- erska	Specialistsju- ksköterskeu- tb: övriga inriktningar	Industriekni- sk utbildning – gymnasial
Stockholms län	7%	-23%	-22%	-11%	0%	-15%	-13%	-30%
Uppsala län	-27%	-24%	-27%	-1%	-7%	-15%	-12%	-30%
Södermanlands län	-19%	-38%	-21%	6%	-16%	-16%	-9%	-28%
Östergötlands län	1%	-41%	-27%	-9%	-15%	-22%	-11%	-21%
Jönköpings län	-3%	-30%	-30%	-18%	-14%	-19%	-10%	-28%
Kronobergs län	-8%	-12%	-20%	-15%	-15%	-20%	-18%	-23%
Kalmar län	-8%	-20%	-29%	-13%	-18%	-28%	-25%	-21%
Gotlands län			-40%	8%	-6%			-25%
Blekinge län	9%	-28%	-27%	-15%	-8%	-9%	-24%	-24%
Skåne län	-2%	-33%	-23%	4%	-10%	-27%	-9%	-28%
Hallands län	-24%	-24%	-32%	2%	-5%	-18%	-28%	-24%
Västra Götalandslän	-4%	-20%	-26%	-4%	-18%	-10%	-16%	-26%
Värmlands län	-32%	-26%	-29%	-4%	-14%	-5%	-19%	-18%
Örebro län	-33%	-32%	-28%	0%	-18%	-34%	-9%	-27%
Västmanlands län	-41%	-27%	-13%	-1%	-12%	-20%	-19%	-27%
Dalarnas län	-41%	-37%	-26%	-11%	-14%	-18%	-9%	-16%
Gävleborgs län	-10%	-25%	-22%	-15%	-13%	-19%	-22%	-15%
Västernorrlands län	-8%	-33%	-24%	-9%	-13%	-24%	-13%	-23%
Jämtlands län	-41%	-35%	-31%	-27%	-26%	-24%	-22%	-22%
Västerbottens län	-20%	-34%	-31%	-18%	-6%	-5%	-24%	-26%
Norrbottens län	-34%	-34%	-27%	-22%	-19%	-22%	-11%	-20%

< -20% i R/00

< -10% i R/00

Brister i Norrland som 'inte' finns i riket & inomregionala skillnader

- BRIST PÅ 10% ELLER MER I NÅGOT NORRLANDSLÄN, LÄGRE ÄN SÅ I RIKET

Utbildningsgrupp	Riket	Väster-norrland	Jämtland	Väster-botten	Norr-botten
Grundlärautbildning, fritidshem	-9%	-8%	-41%	-20%	-34%
Arbets terapeututbildning	-3%	saknas	saknas	-7%	-22%
Naturbruksutbildning - gymnasial	-6%	-6%	-7%	-20%	-10%
Förskollärautbildning	-7%	-9%	-27%	-18%	-22%
Socionomutbildning	7%	-10%	10%	12%	-12%
Datautbildning - gymnasial	8%	-7%	-8%	10%	-11%
Apotekar- och receptarieutbildning	-1%	saknas	saknas	-18%	saknas
Högskoleingenjörutbildning	6%	-3%	13%	-10%	-2%
Handels- och admin.utbildning - gymnasial	-3%	5%	5%	-10%	-4%

Störst överskott i Jämtland 2030

- ANDEL AV EFTERFRÅGAN SAMT NUMERÄRT

➤ Överskott 10% eller mer & överskott 100 stycken och över:

Utbildningsgrupp, text	Andel (netto/AD)
Konstnärlig utbildning – eftergymnasial	47%
Humanistisk utbildning – eftergymnasial, minst 3 år	46%
Biologi och miljö – eftergymnasial, minst 3 år	28%
Yh-utbildning i företagsekonomi, handel, administration	28%
Folk- och grundskoleutbildning	25%
Transportutbildning – gymnasial	24%
Speciallärar- och specialpedagogutbildning	17%
Personal- och beteendevetenskap, sociologi – minst 3 år	17%
Civilingenjörsutbildning	15%
Högskoleförberedande utbildning	13%
Högskoleingenjörsutbildning	13%
Socionomutbildning	10%
Barn- och fritidsutbildning – gymnasial	10%

Utbildningsgrupper med störst överskott sett till behovet.

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Folk- och grundskoleutbildning	1 227	25%
Högskoleförberedande utbildning	997	13%
Transportutbildning – gymnasial	394	24%
Barn- och fritidsutbildning – gymnasial	174	10%
Yh-utbildning i företagsekonomi, handel, administration	121	28%
El, data- och kommunikationsteknik, automation – gymnasial	114	5%
Personal- och beteendevetenskap, sociologi – minst 3 år	102	17%

Utbildningsgrupper med störst överskott sett till numerär.

- Gemensamma utbildningsgrupper i båda indelningarna:
  - Folk- och grundskoleutbildning
  - Högskoleförberedande utbildning
  - Transportutbildning
  - Barn- och fritidsutbildning

Störst underskott i Jämtland 2030

- ANDEL AV EFTERFRÅGAN SAMT NUMERÄRT

➤ Underskott 10% eller mer & underskott 100 stycken och över:

Utbildningsgrupp, text	Andel (netto/AD)
Grundlärautbildning, fritidshem	-41%
Yrkeslärautbildning	-35%
Vård- och omsorgsutbildning – gymnasial	-31%
Förskollärautbildning	-27%
Grundlärautbildning, årskurs F–3 och 4–6	-26%
Specialistsjuksköterskeutb: distriktssköterska	-24%
Specialistsjuksköterskeutb: övriga inriktningar	-22%
Industri teknisk utbildning – gymnasial	-22%
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	-19%
Ämneslärautbildning	-15%

Utbildningsgrupper med störst underskott sett till behovet.

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Vård- och omsorgsutbildning – gymnasial	-1 400	-31%
Industri teknisk utbildning – gymnasial	-547	-22%
Förskollärautbildning	-310	-27%
Grundlärautbildning, årskurs F–3 och 4–6	-307	-26%
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	-269	-19%
Ämneslärautbildning	-184	-15%
Naturbruksutbildning – gymnasial	-153	-7%
Grundlärautbildning, fritidshem	-120	-41%
Fordonsutbildning – gymnasial	-115	-6%
Ekonomutbildning – eftergymnasial, minst 3 år	-108	-6%
Specialistsjuksköterskeutb: distriktssköterska	-100	-24%

Utbildningsgrupper med störst underskott sett till numerär.

• Gemensamma utbildningsgrupper i båda indelningarna:

- Vård- och omsorgsutb.
- Industri teknisk utb.
- Förskollära utb.
- Grundlärautb., F-3 & 4-6
- Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutb.
- Ämneslärautb.
- Grundlärautb., fritidshem
- S.SSK: distrikt

Utmaningen i Jämtland 2030

- HUR MÖJLIGGÖR VI FÖR DESSA MÄNNISKOR ATT MÖTA ARBETSMARKNADENS BEHOV?

- Underskott 10% eller mer & underskott 100 stycken och över:

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Folk- och grundskoleutbildning	1 227	25%
Högskoleförberedande utbildning	997	13%
Transportutbildning – gymnasial	394	24%
Barn- och fritidsutbildning – gymnasial	174	10%
Yh-utbildning i företagsekonomi, handel, administration	121	28%
El, data- och kommunikationsteknik, automation – gymnasial	114	5%
Personal- och beteendevetenskap, sociologi – minst 3 år	102	17%

Utbildningsgrupper med störst överskott sett till numerär.

Utbildningsgrupp, text	NETTO (AS-AD)	Andel (netto/AD)
Vård- och omsorgsutbildning – gymnasial	-1 400	-31%
Industri teknisk utbildning – gymnasial	-547	-22%
Förskolläraryt bildning	-310	-27%
Grundläraryt bildning, årskurs F-3 och 4-6	-307	-26%
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	-269	-19%
Ämnesläraryt bildning	-184	-15%
Naturbruksutbildning – gymnasial	-153	-7%
Grundläraryt bildning, fritidshem	-120	-41%
Fordonsutbildning – gymnasial	-115	-6%
Ekonomutbildning – eftergymnasial, minst 3 år	-108	-6%
Specialistsjuksköterskeutb: distriktsköterska	-100	-24%

Utbildningsgrupper med störst underskott sett till numerär.